

Programma decentralisaties Sociaal Domein en Plan van Aanpak

Inleiding

De gemeente Dalfsen staat voor de opgave om drie grote decentralisatieprojecten te implementeren. Elke decentralisatie is afzonderlijk al een hele klus, maar drie projecten tegelijkertijd, die ook nog op elkaar inwerken, is helemaal een “tour de force”. Onze gemeente, en meer in het bijzonder de afdeling Sociale Zaken, heeft in het verleden wel vaker te maken gehad met omvangrijke wetgevingstrajecten waarbij sprake was van overdracht van (rijks-)taken naar gemeenten. Bijvoorbeeld de Wet Werk en Bijstand in 2004 en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning in 2007. Alhoewel dit ook veel voeten in aarde had, lag het accent destijds sterk op het “inregelen”. Dit heeft een bepaalde volgorde van activiteiten: visie-beleid-plan-verordening-voorlichting-werkinstructies-administratieve organisatie, en.....uitvoeren maar. De huidige decentralisaties zijn meer dan een kwestie van inregelen. Er zit een visie achter die niet alleen gevolgen heeft voor de interne organisatie, maar meer nog doet het een appèl op het organiserend vermogen van de samenleving zelf. De “buitenwereld” van de gemeente is daardoor complexer en er zijn veel instanties/partners bij betrokken.

In deze notitie wordt ingegaan op de vraag hoe in onze gemeente de voorbereidingen worden getroffen om de decentralisaties succesvol te implementeren. Kern van de aanpak is de werkwijze van de interne projectgroep. Hier is een apart plan van aanpak bij geschreven.

Organisatorische inbedding

De drie decentralisaties zijn: de Participatiewet, de decentralisaties van onderdelen van de AWBZ naar de Wmo en de decentralisatie van de Jeugdzorg. De decentralisaties maken onderdeel uit van het zogeheten Sociale Domein. (Voor meer informatie zie bijgevoegde Contourennotitie Decentralisaties Sociaal Domein gemeente Dalfsen). Eind 2011 is bepaald dat binnen de gemeente Dalfsen de integrale werkwijze kan worden bevorderd door bepaalde taken op dit terrein organisatorisch bij elkaar te voegen. Dit heeft geresulteerd in de overdracht van bepaalde taken van de afdeling Welzijn en Onderwijs naar de afdeling Sociale Zaken (m.n. Leerplicht en Jeugdzorg). Hierbij is ook personeel overgegaan. In het voorjaar van 2012 is dit geëffectueerd.

Alhoewel het zwaartepunt van de decentralisaties is komen te liggen bij de afdeling Sociale Zaken heeft het een veel bredere uitstraling. De effecten betreffen vrij direct veel onderdelen van de afdeling Welzijn en Onderwijs. De reikwijdte gaat verder naar de afdelingen Onderhoud en Beheer, Financiën, Personeel en Organisatie en Ontwikkeling en Grondzaken. Binnen het programma moet de inbreng van de afdelingen gewaarborgd zijn.

Programma decentralisaties Sociaal Domein

Er is begin 2012 op een informele en praktische manier begonnen met een soort projectgroep voor de drie decentralisaties (afgekort 3D). De 3D waren namelijk al opgenomen in het Regeerakkoord van het kabinet Rutte-1. Na de val van dit kabinet zijn de werkzaamheden stilgelegd. Na de formatie van het kabinet Rutte-2 en het Regeerakkoord is de draad eind 2012 weer opgepakt. Vanwege de uitstraling naar de rest van de organisatie en om de taken en rollen van de betrokkenen helder te krijgen, is de behoefte ontstaan om de werkzaamheden min of meer te formaliseren in een programma.

Programma 3D

Het implementeren van de 3D is een omvangrijk traject. Daarom wordt het onder de noemer van een programma geplaatst en niet als een project gezien. Een programma is een verzameling projecten, activiteiten en inspanningen, gericht op het bereiken van een gezamenlijk doel. Uitwerking van het programma 3D wordt gezien als een vorm van programmamanagement.

Het implementeren van de 3D betekent niet dat vanaf een bepaald moment iets nieuws moet worden bedacht en opgepakt. Voor een groot deel is het zelfs het voortborduren op reeds in gang gezette trajecten of beleidslijnen. Enkele voorbeelden.

- In april 2014 loopt het contract af met de leverancier van hulpmiddelen, RSR. Normaal gesproken (d.w.z. zonder 3D) zou dit jaar met de voorbereidingen worden begonnen voor een nieuwe aanbesteding. Nu ligt deze zaak anders en wordt het nadrukkelijk in samenhang gezien met andere ontwikkelingen en wordt het binnen het kader van het programma opgepakt.
- De gemeente Dalfsen heeft al een aantal jaren de intentie om de WSW zelfstandig uit te voeren. Dus zonder een Gemeenschappelijke Regeling. In juni 2012 is deze intentie formeel door de gemeenteraad uitgesproken en aan het bestuur van de GR meegedeeld. Met het oog op de Participatiewet, en in samenhang met de andere decentralisaties, wordt dit traject ook ingekaderd in het programma.
- De gemeente Dalfsen is met veel partijen bezig met het ontwikkelen van woonservicegebieden. Dit is een breed project waarbij meerdere afdelingen in het gemeentehuis betrokken zijn. Het verdere vervolg van het project woonservicegebieden is onderdeel van het programma.
- Op de raadsplanning stond reeds het opstellen van een Jeugdnota in 2013. Aangezien dit raakvlakken heeft met de decentralisaties (m.n. de Jeugdzorg), wordt de Jeugdnota geïntegreerd opgepakt met de beleidsnota Jeugdzorg en wordt één nota over jeugdbeleid gemaakt.

Doel van het programma is dus om zo veel mogelijk coördinatie aan te brengen in de activiteiten binnen het Sociale Domein.

Projectgroep 3D

De meest betrokken (beleids-)medewerkers zijn samengevoegd in een projectgroep. Deze bestaat uit de beleidsmedewerkers Jurgen Goejer, Ellen van Assem en Ton Schrijver. Elk vanuit hun specialisatie van respectievelijk de Jeugdzorg, de Wmo en de Participatiewet. Daarnaast bestaat de projectgroep uit de afdelingshoofden Glenn Zeelt (Welzijn en Onderwijs) en Rik Bolhuis (Sociale Zaken). Laatstgenoemde is voorzitter van de projectgroep.

Zoals de voorbeelden uit het programma laten zien, is al een begin gemaakt met veel activiteiten en projecten, en zullen nog andere projecten in de komende periode in gang worden gezet. Het is zaak dat binnen de projectgroep zo veel mogelijk werkzaamheden met betrekking tot 3D worden gecoördineerd. Daarnaast zijn de leden projectleider van hun onderdeel. Dit is uitgewerkt in het plan van aanpak. De projectgroep vergadert ongeveer één keer per drie weken.

Projectleiders

De beleidsmedewerkers en het afdelingshoofd Welzijn en Onderwijs zijn afzonderlijk projectleider van één van de decentralisaties of een omvangrijk deelonderwerp. De verdeling is als volgt. Jurgen is projectleider Jeugdzorg; Ellen is projectleider AWBZ/Wmo; Ton is projectleider Participatie en Glenn is projectleider Kulturhusen. Binnen en deels buiten de projecten spelen nog deelonderwerpen die afzonderlijk worden toebedeeld aan één of meerdere medewerkers.

Stuurgroep 3D

Naast een projectgroep is een stuurgroep geformeerd. Deze bestaat ten eerste uit wethouder Maurits Von Martels die bestuurlijk verantwoordelijk is voor de 3D. Ten tweede is wethouder Financiën Evert Goldsteen lid van de Stuurgroep. Vanuit het Directieteam is Ab Goeree verantwoordelijk voor de implementatie van de 3D. Hij is derhalve ook lid van de Stuurgroep. Als laatste zijn Rik Bolhuis, Henri Brouwer (afdelingshoofd Financiën) en Ton Schrijver (notulist) lid van de Stuurgroep. De Stuurgroep vergadert één keer per maand.

De stuurgroep is geen besluitvormingsorgaan. Het fungeert als een klankbord voor de programmamanager en daarmee de projectgroep.

Programmamanager 3D

Het programma Sociaal Domein staat onder leiding van een programmamanager. Deze taak wordt verricht door het afdelingshoofd Sociale Zaken, Rik Bolhuis. De programmamanager is voorzitter van de projectgroep en koppelt terug aan de Stuurgroep. Omgekeerd worden de besluiten in de Stuurgroep teruggekoppeld binnen de projectgroep. In die zin is de programmamanager een linking pin in de structuur en eerste aanspreekpunt voor het College (m.n. wethouders Von Martels) en het DT (m.n. Ab Goeree).

De programmamanager heeft zowel een inhoudelijke als een coördinerende en procesmatige taak. De inhoudelijke taak betreft vooral het verder ontwikkelen en bewaken van de visie van de 3D en de afzonderlijke onderdelen/projecten. De coördinerende en procesmatige taken betreffen onder andere het opstellen van het projectplan, het voorzitten van de projectgroep, het afstemmen van de (deel)onderwerpen, het opstellen en bewaken van de planning, het bewaken van budgetten, het enthousiasmeren van de organisatie en het creëren van draagvlak, het afleggen van verantwoording richting directieteam en het informeren van college en gemeenteraad.

De functie van programmamanager wordt naast de reguliere functie van afdelingshoofd verricht. Daardoor is de programmamanager uit hoofde van deze functie tevens lid van het MT van de gemeente Dalfsen. Eventuele afstemming kan binnen dit gremium plaatsvinden.

Duur van het programma

Voorgesteld wordt het programma 3D te beperken tot twee jaar en in ieder geval te beëindigen in 2015. In dit jaar wordt veel wetgeving van kracht en krijgen gemeenten de taken, bevoegdheden en financiële middelen. Het is zaak om vóór 2015 zo veel mogelijk gereed te hebben: beleidsmatig, juridisch, financieel en organisatorisch. In het voorjaar van 2015 moet worden bepaald in welke vorm de uitvoering van de decentralisaties wordt voortgezet. Immers, na de implementatie houdt de wereld niet op te bestaan. De taken kunnen eventueel regulier "in de lijn" te worden uitgevoerd.

Bedrijfsvoering/personeel en organisatie

Het verdient aanbeveling om gedurende de looptijd van het programma naar de bedrijfsvoering en de personele en organisatorische kant van de zaak te kijken. Veel gaat veranderen, dus ook binnen de bestaande functies. Verder kan op dit moment niet worden aangegeven in hoeverre de 3D gevolgen hebben voor de formatie van de meest betrokken afdelingen. Er is in de begroting een stelpost opgenomen voor uitbreiding van de formatie als gevolg van de 3D. De programmamanager zal hieromtrent aan het DT voorstellen doen.

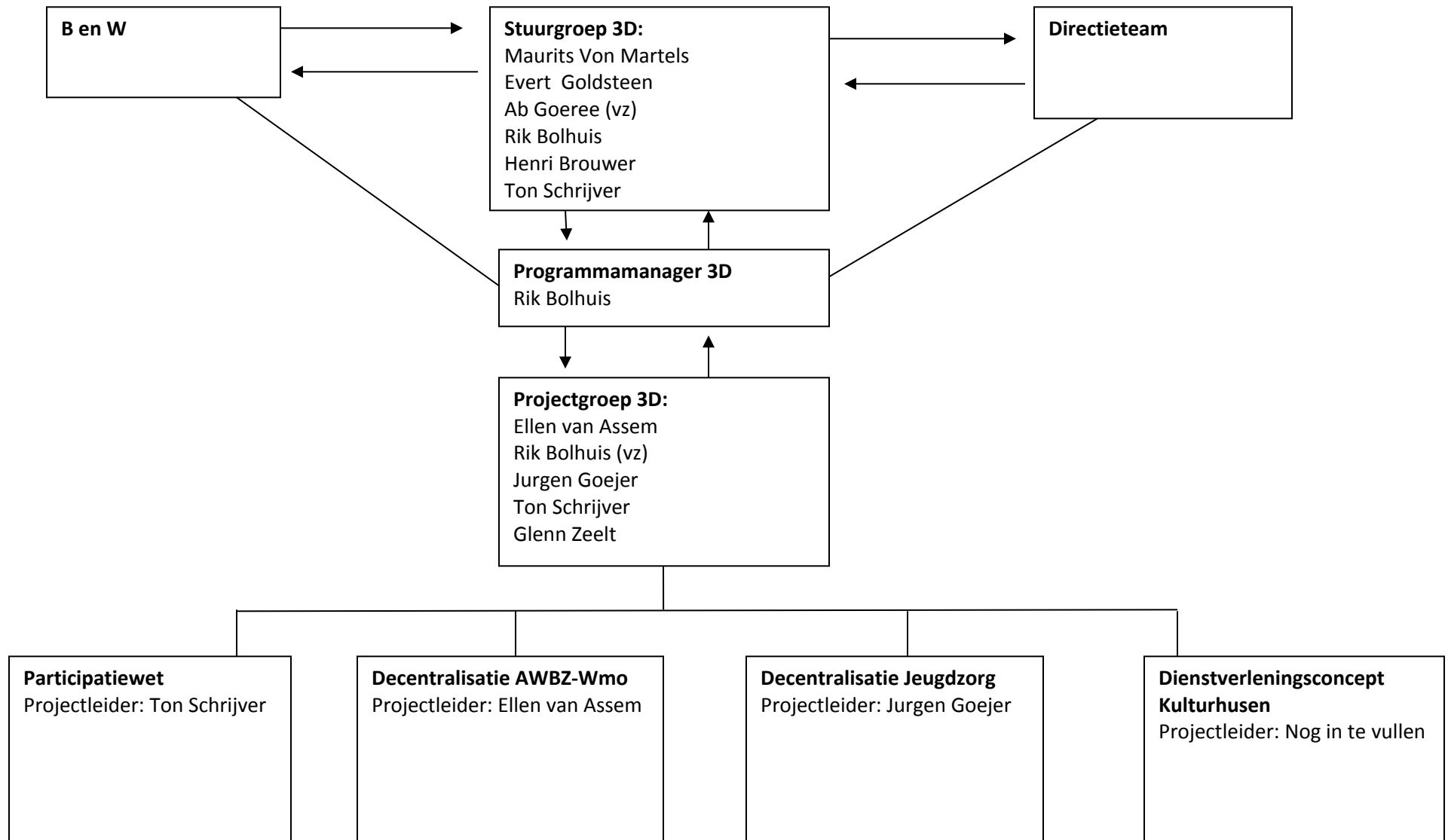
Tijdsbesteding en budget

De ontwikkelingen met betrekking tot de 3D brengen veel werk met zich mee. Het verschilt per medewerker, maar verwacht wordt dat dit zo'n 30 tot 60% van de werktijd kan bedragen. Het werk zit voor een deel verweven in de bestaande werkzaamheden, dus hoeveel werk dit precies extra is kan moeilijk worden aangegeven. Dit veronderstelt dat de taken in het kader van de 3D zouden kunnen worden geïsoleerd van andere taken. Bovendien moet normaal gesproken binnen een organisatie en binnen individuele beleidsfuncties altijd enige ruimte zijn voor landelijke ontwikkelingen die effecten hebben voor de gemeentelijke uitvoering. Dus een exacte tijdsaanduiding wordt een erg ingewikkelde en theoretische discussie. Er is binnen de begroting een product aangemaakt (decentralisatie AWBZ-Wmo) waar de uren kunnen worden verantwoord.

Tot nu toe wordt veel werk door de eigen medewerkers verricht. Naar verwachting zal in de loop van het jaar externe capaciteit moeten worden aangetrokken voor specifieke klussen danwel algehele ondersteuning. Gaandeweg het programma komen er ook steeds meer operationele taken bij.

Voor de implementatie van de decentralisaties van de AWBZ en de Jeugdzorg heeft het Rijk invoeringsbudgetten beschikbaar gesteld. Voor 2012 was dit € 108.000,- en voor 2013 € 92.000,-. Het budget 2012 is niet volledig besteed. Er is nog een bedrag van € 62.500 over. Voor 2013 (en eventueel 2014) is dus nog een budget van € 154.500,- beschikbaar. Het is de vraag of dit toereikend is voor externe inhuur of bijvoorbeeld onderzoek dat moet plaatsvinden. De programmamanager zal de voortgang van dit budget periodiek terugkoppelen naar de Stuurgroep.

Organisatiestructuur programma decentralisaties Sociaal Domein (3D)

Plannen van aanpak

Stappenplan Participatiewet

Doelen:

- In 2015 voert de gemeente Dalfsen de Wsw zelfstandig uit; de huidige groep WSW-werknemers die werkzaam zijn in het groen worden dan volledig aangestuurd door de gemeente.
- In 2015 is er in Dalfsen een plek waarbij “beschut” werken kan worden aangeboden aan die inwoners die hiervan afhankelijk zijn.
- Eind 2014 zijn convenanten gemaakt met de huidige twee SW-organisaties Larcom en Wezo omtrent de “overblijvende” WSW-werknemers bij deze organisaties.
- In 2015 zijn afspraken gemaakt met werkgevers voor werkgeversdienstverlening.

Activiteit	Externe partners	Interne partners	Tijdspad
Zelfstandige uitvoering Wsw	Wezo (Gr en NV) Larcom, plaatselijke ondernemers, UWV adviesraden	Afd. beheer en onderhoud, consulenten WWB; afd communicatie; inkoop (social return) economische zaken, OR, financiën	-Juni 2013 besluit opheffing GR. -Nov 2013 liquidatieplan in raden + besluit tot gemeentelijk bedrijf -1 januari 2014: oprichting gemeentelijke stichting + kwartiermaker -2014 transitie + inrichting + bedrijfsplan -2015 operationeel
“beschut” werken in Dalfsen	UWV Wezo NV, Larcom, Philadelphia, plaatselijke ondernemers, welzijnsinstellingen, Verenigingen, adviesraden	Consulenten, economische zaken, communicatie, Welzijn en onderwijs	-2013 verkenning mogelijkheden -2014 transitie
Werkgeversdienstverlening	Werkgevers; kamer van koophandel, UWV, Wezo/Larcom Regiogemeenten, uitzendorganisaties	Economische zaken, consulenten, Welzijn en onderwijs	3 ^e kwartaal 2013 beleidsnotitie hoe dit vorm te geven in Dalfsen
Beleidsplan Participatiewet en verordeningen	Buurtgemeenten/	Consulenten WWB Beleidsmedewerkers overige transities Juridische zaken WWB-raad	November 2013 in Raad

Stappenplan decentralisatie AWBZ-Wmo

Doelen:

- In 2015 is voldoende aanbod van voorzieningen voor burgers met een beperking die ondersteuning behoeven. Dit aanbod is gevarieerd, voldoet aan kwaliteitscriteria en is bij voorkeur collectief.
- In 2015 zijn de afspraken met de betreffende zorgaanbieders zodanig dat burgers rechtstreeks diensten kunnen afnemen, al dan niet tegen (gedeeltelijke) betaling van de kostprijs.
- In 2015 is een vorm van dienstverlening uitgewerkt met als uitgangpunten: wijkgericht, integraal/generalist en laagdrempelig. Dit in samenhang met de dienstverlening in het kader van de jeugdzorg.
- Uiterlijk 1 januari 2015 is duidelijkheid voor cliënten die nog een lopende indicatie hebben voor hulp bij de huishouding, begeleiding en persoonlijke verzorging.

Activiteit	Externe partners	Interne partners	Tijdspad
-Inventariseren bestaande aanbod (o.a. woonservicegebieden). -Gesprekken voeren met (potentiële) zorgaanbieders -Organiseren regionale bijeenkomst -Bepalen welke activiteiten en pilots worden uitgewerkt voor collectief aanbod -Actieplan voor transitie a.d.h.v. kabinetsplannen	Landstede Welzijn, SMON, SWOL, De Kern (maatsch. Werk), MEE, Humanitas, Carinova, Rosengaerde, Hulstkampen, zorggroep Raalte, overige zorgaanbieders en partners	Consulenten Wmo, beleidsmedewerkers afd. W & O, afd. Financiën (financieel consulent), afd. B en C (m.n. communicatie).	2 ^e en 3 ^e kwartaal 2013
Beleidsplan en verordening	Wmo-raad, overige belanghebbenden	Consulenten Wmo, beleidsmedewerkers afd. W & O, afd. B & C (juridische zaken), afd. F & B	3 ^e kwartaal 2013
Begeleiding: Opzetten programma voor inkoop zorg, vormen van verstrekking, bepalen toeleiding naar zorg, interne processen	Zorgaanbieders, Regiogemeenten, Inkoopadviseur,	Consulenten Wmo, beleidsmedewerkers afd. W & O, afd. B & C (juridische zaken), afd. F & B	4 ^e kwartaal 2013
Hulp bij huishouden: Verlengen convenanten, afspraken met aanbieders a.g.v. bezuinigingen.	Zorgaanbieders	Consulenten Wmo	4 ^e kwartaal 2013
Persoonlijke verzorging Hulpmiddelen Inkomensvoorziening chronisch zieken en gehandicapten	Huisartsen, zorgaanbieders	Consulenten Wmo	4 ^e kwartaal 2013

Stappenplan decentralisatie Jeugdzorg

Doelen:

Regionaal

- Op 1 januari 2015 moet de nieuwe structuur voor de Jeugdzorg in werking zijn getreden.
- Op 1 januari 2014 moet duidelijk zijn wat er aanbesteed moet worden, wat de structuur wordt (samenwerking, financiering en verantwoording).
- Op 1 januari 2014 moet duidelijkheid zijn over lopende zorgaanspraken.

Lokaal

- Op 1 januari 2014 duidelijkheid over organisatie zorgniveaus 1 t/m 3 (preventie) en doorontwikkeling CJG.
- Op 1 juli 2014 één team CJG voor hele gemeente.
- Uiterlijk 1 januari 2014 besluit over vervolg casuscoördinatie en procesmanagement.

Onderwijs

- Op 1 januari 2015 is afstemming met de twee samenwerkingsverbanden passend onderwijs over de zorgstructuur. Hierbij is de inzet van het CJG zo veel mogelijk via de zorgstructuur van het onderwijs (en voorschoolse periode), dus op locatie.
- In het eerste kwartaal van 2014 moeten de samenwerkingsverbanden passend onderwijs met de gemeenten via OOGO de zorgstructuur afstemmen voor invoering passend onderwijs per 1 augustus 2014.

Regionale samenwerking werkgroepen

Activiteit	Externe partners	tijdpad
Uitgangspunten, visie en projectplan Transitie Jeugdzorg IJsselland	Gemeenten west Overijssel	Vastgesteld 1 ^e kwartaal 2013
Wergroepen: regio		
Feiten en cijfers	Volume van jeugdzorg in beeld brengen, provinciale jeugdzorg is bekend: nog niet bekend is jeugd LVB en jeugd GGZ	Jan 2013 – jun 2013
Communicatie	Advies, uitvoeren en monitoren regionale communicatie; ook advies en uitvoering cliënt en burgerparticipatie (trekker Dalfsen)	Loopt gedurende gehele transitieperiode
Zorginhoud	Doorontwikkeling van regionaal interventiemodel (niveau 4,5,6) intensieve opvoedhulp tot specialistisch intensief	Jan 2013- jun 2013
	Cultuuromslag: vertalen van visie en uitgangspunten naar uitvoeringspraktijk van organisaties (tbv, opdracht verlening)	Jan 2013- dec 2013
	Doorontwikkeling interventiemodel niv 7 (excluserend zorgaanbod (pleegzorg, dagbehandeling en residentieel))	Jan 2013-jun 2013
	<ul style="list-style-type: none"> • Zorginhoud en onderwijs: passend onderwijs (samenwerkingsverbanden PO en VO), • Uitvoering voorlopers aanpak • Zorgstructuur voor VO-MBO tav leerlingen uit andere gemeenten dan waar school staat • Scholing voor (aankomend) professionals in jeugdzorg 	Jan 2013 – dec 2013

financiën	Wijze van financieren, contracteren, aanbesteden en of subsidiëren (provinciale werkgroep;	Okt 2012 – jun 2013
Bestuurlijk trekkers overleg bestuurlijk overleg ambtelijk overleg provinciaal overleg bestuurlijk	Afstemming verantwoordelijken voor werkgroepen, Afstemming wethouders IJsselland Vorbereidend overleg ambtelijk 2 jaarlijks bestuurlijk overleg wethouders met gedeputeerde provincie breed.	Gehele periode
Managersoverleg	Routekaart/spoorboekje, vertaling naar gemeentelijke organisaties.	Gehele periode
Doorontwikkeling CJG, afspraken over coördinatie en procesmanagement	Uitvoeringsorganisaties CJG, (JGZ, AMW, ambulante jongerenwerk, bureau jeugdzorg, e.d.).	2 ^e helft 2013
Lokale zorgstructuur en signaleringsnetwerk	CJG-partners, welzijn (passend) onderwijs, lokale eerste- en tweedelijnszorg, politie, MEE, e.d.)	2013 en 2014.

Stappenplan dienstverleningsconcept in relatie tot Kulturhusen

Doelen:

- In 2015 moeten de Kulturhusen fysiek en organisatorisch gelegenheid bieden voor front-officedienstverlening van de gemeente Dalfsen.
- In 2015 moeten Kulturhusen onderdak (kunnen) bieden aan welzijnsorganisaties en zorgaanbieders en moeten activiteiten kunnen plaatsvinden in dit kader.

Na benoeming van de projectleider wordt dit nader uitgewerkt.